

ВІДДІЛ ІСТОРИЧНИХ СТУДІЙ

Основні напрямки роботи відділу: дослідження націє- та державотворчих процесів на теренах України ХХ – початку ХХІ ст., історія Української революції та державності 1917–1922 рр., теоретико-методологічних, історичних, історіографічних та джерельних засад українознавства.

Тема НДР «Україна ХХ – початок ХХІ ст.: утвердження демократичних цінностей, розв’язання національних та державотворчих проблем».

Керівник НДР – доктор історичних наук Гай-Нижник Павло Павлович.

Співробітники відділу

Гай-Нижник Павло Павлович – доктор історичних наук, завідувач відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства, дійсний член (академік) Української академії наук.

Коло наукових інтересів

Історія України першої половини ХХ ст., історія світової та української політичної думки, історія державної служби, історія української революції та національно-визвольних

змагань 1917-1923 рр., історія української соціально-економічної та фінансової політики, біографістика, політологія, історія української діаспори, політична ідеологія.

Нагороджений Орденом Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого III ст. (2006 р.), Почесною грамотою Міністерства освіти та науки України (2007 р.) та іншими відзнаками. Лауреат Міжнародної літературної премії імені Івана Кошелівця за 2013 рік (2014 р.).

Член редколегій наукового щорічника «Україна дипломатична»; наукового часопису «Пам'ять століть»; наукового збірника «Становлення та розвиток української державності», наукового часопису «Українознавство».

Наукові праці:

Автор 31 індивідуальних та колективних наукових монографій, 3 збірок поезій, понад 700 наукових публікацій, опублікованих в наукових фахових виданнях України, США, ФРН, Канади, Росії, Білорусі, Угорщини, Сербії, Румунії та інших країн, зокрема:

1. Гай-Нижник П.П. Фінансова політика уряду Української Держави Гетьмана П.Скоропадського (29 квітня - 14 грудня 1918 р.) / П.П.Гай-Нижник. - К., 2004. - 430 с.

2. Гай-Нижник П.П. Документальні джерела і матеріали до історії фінансової політики уряду Української Держави (29 квітня - 14 грудня 1918 р.). Довідник / П.П.Гай-Нижник. - К., 2004. - 47 с.

3. Гай-Нижник П.П. Податкова політика Центральної Ради, урядів УНР, Української Держави, УСРР (1917-1930 рр.) / П.П.Гай-Нижник. - К.: Цифра-друк, 2006. - 303 с.

4. Гай-Нижник П. Згадуй мене...: Лірика кохання. – К., 2006. – 114 с.

5. Гай-Нижник П.П. Український Державний банк: історія становлення (1917-1918 рр.). Документи і матеріали / П.П.Гай-Нижник. - К.: Цифра-друк, 2007. - 340 с.

6. Гай-Нижник П.П. Науково-документальна збірка до 90-річчя запровадження державної служби в Україні / П.П.Гай-Нижник. - К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2008. - 124 с.
7. Гай-Нижник П.П. Нариси історії державної служби в Україні / П.П.Гай-Нижник. - К.: Ніка-Центр, 2008. - 536 с.
8. Банківська система України: виміри глобальної фінансової кризи. Експертно-аналітична доповідь / Авт. колектив: І.А.Белоусова, К.Г.Ваганов, С.В.Вовчок, П.П.Гай-Нижник та інш. - К.: Дорадо-друк, 2009. - 64 с.
9. Гай-Нижник П. Смак свободи...: Лірика життя. - К.: Вид-во "Цифра-друк", 2009. - 95 с.
10. Історія державної служби в Україні / Авт. колектив: О.Г.Аркуша, О.В.Бойко, Є.І.Бородін, С.В.Віднянський, П.П.Гай-Нижник та інш. / Відп. ред. Т.В.Мотренко, В.А.Смолій. НАН України. Інститут історії України; Головне управління державної служби України. У 5 т. - К.: "Ніка-Центр", 2009. - Т.1. - 544 с.
11. Історія державної служби в Україні / Авт. колектив: О.Г.Аркуша, О.В.Бойко, Є.І.Бородін, С.В.Віднянський, П.П.Гай-Нижник та інш. / Відп. ред. Т.В.Мотренко, В.А.Смолій. НАН України. Інститут історії України; Головне управління державної служби України. У 5 т. - К.: "Ніка-Центр", 2009. - Т.2. - 512 с.
12. Економічна безпека банківської системи в контексті нового курсу реформ в Україні в 2010-2015 років. Експертно-аналітична доповідь / Авт. колектив: В.Г.Алькама, І.А.Белоусова, К.В.Ваганов, П.П.Гай-Нижник та інш. - К.: Дорадо-друк, 2010. - 64 с.
13. Гай-Нижник П. УНР та ЗУНР: становлення органів влади і національне державотворення (1917-1920 рр.). - Київ: "ЩеК", 2010. - 304 с.

14. Держава, влада та громадянське суспільство у документах політичних партій України (кінець 1980-х - перша половина 2011 рр.) / Д. В. Веденєєв, П. П. Гай-Нижник, О. М. Любовець, С. В. Полтавець, О. М. Собачко, В. Д. Яремчук. - К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2011. - 808 с.

15. Українська багатопартійність: політичні партії, виборчі блоки, лідери (кінець 1980 – х – початок 2012 рр.). Енциклопедичний довідник. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2012. – 588 с.

16. Україна за двадцять років / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ п-в, установ і організацій; Ред. кол.: В.М.Бойко (голова ред.) [та ін.]. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2013. – 48 с.

17. Гай-Нижник П., Лейберов О. УНР у період Директорії: пошук моделі державного устрою (кінець 1918–1919 рр.). – Ніжин, 2013. – 212 с.

18. Політичні партії України у парламентській виборчій кампанії 2012 року / Колективна монографія / За ред. М.С.Кармазіної; М.Кармазіна, Т.Бевз, П.Гай-Нижник, А.Зуйковська, О.Рибій, В.Яремчук. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2013. – 400 с.

19. Гай-Нижник П. Плинність: Поезія. – К: «МП Леся», 2015. – 100 с.

20. Гай-Нижник П. П. Час на зміни (політ. публіцистика та інтерв'ю за 2010-2013 рр. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М., 2013. – 264 с.

21. Українознавство: концептуальні та теоретико-методологічні основи розвитку / П.П.Гай-Нижник (керівник проекту), Т.А.Бевз, О.Є.Гомотюк, С.І.Губський, Я.С.Калакура, А.М.Киридон, І.Й.Краснодемська, В.Т.Лазарева, А.Ю.Санченко, О.М.Склярова, Л.К.Токар, Д.В.Толочко, Л.В.Чупрій, О.Б.Ярошинський.– К., 2015. – 504 с.

22. Гай-Нижник П. П., Батрак О. П. Догматика віри в Кафолічній Церкві й запровадження християнства у Давній Русі (кінець IX – середина XI ст.). Нарис історико-герменевтичної інтерпретації – К.: «МП Леся», 2015. – 278 с.
23. Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 2016 р.) / Упор. П.Гай-Нижник. – К.: «МП Леся», 2016. – 352 с.
24. Гай-Нижник П. П. Українська дипломатія й міжнародна фінансова політика урядів Центральної Ради, Української Держави (Гетьманату) та Директорії УНР (1917–1922 рр.). – К.: Дуліби, 2016. — 532 с.
25. Агресія Росії проти України: історичні передумови та сучасні виклики / П.П.Гай-Нижник (керівник проекту, упоряд. і наук. ред.); авт. кол.: П.П.Гай-Нижник, Л.Л.Залізник, І.Й.Краснодемська, Ю.С.Фігурний, О.А.Чирков, Л.В.Чупрій. – К.: «МП Леся», 2016. – 586 с.
26. Агресія Російської Федерації проти України: проблеми оптимізації державного управління та системи національної безпеки. Експертно-аналітична доповідь / П.П.Гай-Нижник (керівник проекту, упоряд., наук. ред.); авт. кол.: П.П.Гай-Нижник, Л.Л.Залізник, І.Й.Краснодемська, Ю.С.Фігурний, О.А.Чирков, Л.В.Чупрій. – К.: «МП Леся», 2016. – 28 с.
27. Гай-Нижник П. П. Росія проти України (1990–2016 рр.): від політики шантажу і примусу до війни на поглинання та спроби знищення. – К.: «МП Леся», 2017. – 332 с.
28. Гай-Нижник П. Основні засади Стратегії деокупації та реінтеграції Криму в контексті національної безпеки України: штрихи до проблеми й напрямки розв'язання. – К.: «МП Леся», 2017. – 52 с.

29. Pavlo Hai-Nyzhnyk. Basic Principles of the Strategy for De-Occupation and Reintegration of Crimea in the Context of National Security of Ukraine: Aspects of the Problem and Solution Areas. – К.: «МП Леся», 2017. – 105 с.

30. Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки / П.П.Гай-Нижник (керівник проекту, упоряд. і наук. ред.); авт. кол.: П.П.Гай-Нижник, І.Й.Краснодемська, Ю.С.Фігурний, О.А.Чирков, Л.В.Чупрій. – К.: «МП Леся», 2018. – 435 с.

31. Hai-Nyzhnyk P., Chupriy L., Fihurnyi Y., Krasnodemska I., Chyrkov O. (2018). Aggression of the Russian Federation against Ukraine: ethnonational dimension and civilizational confrontation. Saarbrucken (Germany): LAP Lambert Academic Publishing. 229 p.

Краснодемська Ірина Йосипівна – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства.

Коло наукових інтересів

Роль та внесок вчених української діаспори, закордонних українознавчих центрів у розвиток українознавства, розробленні його концептуальних підходів та теоретико-методологічних засад розвитку, формуванні джерельних, історіографічних, історіософських основ українознавчої науки, різних її аспектів.

Автор 1 монографії, 1 розділу навчального посібника, 1 розділу бібліографічного довідника, 40 наукових публікацій.

Основні наукові публікації:

1. Внесок вчених УВУ в Празі у розбудову національної системи освіти (Г. Ващенко, А. Волошин, С. Рудницький) // Зб. наук. праць НДІУ. – К., 2003. – Т. II. – С. 218–228.

2. Проблеми розбудови громадянського суспільства в дослідженнях українських вчених у США // Зб. наук. праць НДІУ. – К.: Міленіум, 2004. – Т.ІІІ. Українознавство в розбудові громадянського суспільства в Україні. – С. 521–529.

3. Енциклопедія українознавства» в становленні та розвитку науки самопізнання» // Українознавство. – 2005. – № 3. – С. 107–111.

4. Розроблення українознавчої проблематики вченими УВАН // Українознавство. – 2003. – № 4. – С. 403–407.

5. Внесок учених української діаспори в становленні та розвиток українського мовознавства (XX ст.) // Зб. наук. праць НДІУ. – К., 2006. – Т. ХІ. – С. 204–222.

6. «Істина наука, породжена великою любов'ю до рідної землі й свого народу» (до 75-річчя з дня народження відомого українського історика Любомира Винара) // Українознавство. – 2007. – № 1. – С. 38–40.

7. Проблема української ментальності в дослідженнях вчених діаспори (20-60-ті рр. XX ст.) // Зб. наук. праць НДІУ. – К., 2007. – Т. ХVІІІ. – С. 523–537.

8. Проблеми теоретико-методологічних та історіософських засад українознавства в науковому доробку Ярослава Калакури // Зб. наук. праць НДІУ. – К.: Рада, 2007. – Т. ХVІ. – С. 23–32.

9. Внесок вчених української діаспори в дослідження джерельної та історіографічної бази українознавства (XX ст.) // Науковий вісник Українського університету. – Москва, 2008. – Т. ХІІІ. – С. 172–182.

10. Історіографія розвитку українознавчої думки вчених української діаспори (XX ст.) // Українознавство. – 2009. – № 2. – С. 74–82.
11. Дослідження проблем державотворення та суспільного устрою України вченими української діаспори (20-60-ті рр. XX ст.) // Зб. наук. праць ННДІУ. – К., 2009. – Т. XXV. – С. 115–135.
12. Внесок вчених української діаспори європейських країн у розвиток українознавства (20–60-ті рр. XX ст.): Автореферат дис. ... канд. іст. наук. – К., 2010. – 20 с.
13. Українознавчі студії діаспори (XX ст.). Монографія. – К.: ННДІУ, 2011. – 368 с.
14. Українознавство за кордоном у XX ст. // Історія українознавства: навч. посіб (за ред. П.П.Кононенка). – К., 2011. – С.357-466.
15. Розвиток національної культури як складової самопізнання українського народу в дослідженнях науковців діаспори (XX століття) // Українознавство. – 2012. – № 3. – С. 192–199.
16. Історія створення та діяльність українознавчих центрів у Німеччині (XX ст.) // Німеччина – Україна: історичні, культурні, економічні та наукові зв'язки. Зб. наук. пр. за матеріалами III Міжнародного наукового Конгресу у Мюнхені (10-12 квітня 2011). – Мюнхен-Полтава, 2012. – С. 153–173.
17. Роль та значення науки в людській цивілізації: історія, сучасний стан, перспективи // Особистість, суспільство, держава: розуміння свободи й відповідальності: Матеріали XII науково-практичної конференції. – К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2012. – С. 121–124.
18. Методологічні, історіографічні, історіософські проблеми сучасного українознавства

(за працями д.і.н., проф. Я.С.Калакури) // Українознавство. – 2013. – № 1. – С. 277–282.

Шевченко Тетяна Миколаївна – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства.

Член міжнародної дослідницької мережі по вивченню історії єзуїтів у Польщі та Центрально-Східній Європі «Skarga-Net» (США). Працювала науковим співробітником Гуманітарного дослідницького центру історії та культури Центрально-Східної Європи Лейпцігського університету (Німеччина), як гість-дослідник – в Ягеллонському університеті (Польща), Мюнхенському університеті Людвіга-Максиміліана (Німеччина), Пассавському університеті (Німеччина), Академії „Ignatianum” (Польща), Папському східному інституті (Італія).

Стипендіатка Фондації Герди Хенкель (Німеччина), Фонду Сороса (Чехія), Міжнародної школи гуманітарних наук Центральної і Східної Європи Варшавського університету (Польща), Католицької служби академічних обмінів (Німеччина), Центру студій і досліджень «Ezio Aletti» Папського східного інституту (Італія), Каси ім. Ю. Мянвського – Фондації підтримки науки (Польща), Музею історії Польщі (Польща), Польського комітету у справах ЮНЕСКО. Володіє англійською, німецькою, польською, італійською, латиною.

Коло наукових інтересів

Історія Речі Посполитої, історія освіти, історія Церкви.

Основні наукові публікації:

1. Єзуїтське шкільництво на українських землях останньої чверти XVI – середини XVII ст. – Львів: Свічадо, 2005. – 337 с.

2. Religion in the national narrative of the early modern times in contemporary Ukrainian

schooling // *Journal of Educational Media, Memory and Society*. – Braunschweig, 2015.

3. Бібліографія україністики, виданої в Польщі (2011-2012 рр.) // Науковий збірник Українського Вільного Університету. – Мюнхен, 2014. – С. 293-367.

4. Релігійний дискурс радянської та національної історіографій: контраверсії спадкоємності // *Історіографічні дослідження в Україні*. – К., 2014 – Вип. 24. – С. 73–96.

5. Петро Скарга і князі Острозькі: культурна ідентичність і соціальний статус, або чому не був почутий Скарга? // *Українська перспектива літературної творчості о. Петра Скарги: Збірник статей*. - Харків: Акта, 2013. – С. 109–126.

6. *Docere, movere, delectare: виховні практики єзуїтських шкіл ранньомодерного часу* // *Труди Київської духовної академії*. – К., 2013. – Т. 19. – С. 241–270.

7. *Hosius and Mohyla: Catholicism and Orthodoxy in the Polish-Lithuanian Commonwealth in Early Modern Time. History of a Transcultural Reform Movement* // *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung*. – Marburg, 2011. – Vol. 60. – Heft 3. – S. 325–377.

8. Рекрутування русинів до єзуїтського ордену (остання чверть XVI ст. – середина XVII ст.): на прикладі викладацького складу шкіл на українських землях Польської Провінції Товариства Ісуса // *Український історичний журнал*. – 2011. – N 7 (20). – С. 36–54.

9. *The Uncrowned Kings of Ruthenia and Jesuits: Kostiantyn Vasyl' Ostroz'kyj against Piotr Skarga (1577–1608)* // *Revue d'Histoire Ecclésiastique*. – Louvain, 2010. – Vol. 105. – N 1. – P. 74–120.

10. *Rusini w zakonie dominikańskim (koniec XVI – 1. połowa XVII wieku)* // *Dominikanie na ziemiach polskich w epoce nowożytnej* / red. A. Markiewicz i M. Miławicki OP. – Kraków, 2009. – S. 169–191.

11. Організація радянським керівництвом ліквідації УГКЦ: 1945-47 рр. // Колегія. – 2009. – N 4 (17). - С. 33–48.

Швидченко Тетяна Миколаївна – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства.

Коло наукових інтересів

Доба української національно-визвольної боротьби 1917–1923 рр. Дослідження особливостей формування та бойового шляху українських збройних сил, їхня роль та вплив на сучасність.

Автор понад 20 наукових та науково-популярних публікацій, науково-популярної брошури, 1 розділу колективної монографії (у співавторстві).

Основні наукові публікації:

1. Швидченко Т. М. Історіографічний аналіз Першого Зимового походу 1919 – 1920 років // Воєнна історія. – К., 2012. – № 1 (61). – С. 86–94.
2. Швидченко Т. М. Боротьба Армії УНР з військами Денікіна в Першому Зимовому поході // Гілея : науковий вісник. – К., 2013. –№4 (Вип.71). – С. 125–130.
3. Швидченко Т. М. Армія УНР у бою за Вознесенськ 16 квітня 1920 року // Гілея: Науковий вісник. – К., 2013. – № 8 (Вип. 75). – С. 80–82.

4. Швидченко Т. М. Відносини Української Галицької Армії з Армією УНР в контексті подій Першого Зимового походу (1919 – 1920 рр.) // Проблемы современной науки: сборник научных трудов. – Ставрополь: Центр научного знания «Логос», 2014. – № 11, Ч. 1. – С. 161–170.

5. Швидченко Т. М. Отаман Волох та його прибічники під час Першого Зимового походу (1919 – 1920 рр.) // Гілея : науковий вісник. –К., 2015. – Вип. 97. – С. 7–10.

6. Швидченко Т. М. Значення Першого Зимового походу Армії УНР 1919 – 1920 рр. // Гілея : науковий вісник. – К., 2015. – Вип. 99. – С. 24–28.

7. Швидченко Т. М. Проблема становлення державності в діяльності українських політичних партій під час національно-визвольної боротьби 1917—1921 рр. / Т. Швидченко, С. Губський // Українознавство. – 2017. – № 4. – С. 152–178.

Іванець Андрій Валерійович – кандидат історичних наук, науковий співробітник відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства.

Член редколегії наукового, літературно-художнього та історико-країзнавчого альманаху «Ічнянська Криниця»

Коло наукових інтересів

Історія України та Криму у період війн і революцій 1917–1923 рр., етнополітичні дослідження, біографістика, політологія, державне управління.

Наукові праці:

Автор 2 індивідуальних наукових монографій, понад 20 наукових публікацій, опублікованих у наукових фахових виданнях України і Польщі.

Монографії

1. Іванець А.В. Кримська проблема в діяльності УНР періоду Директорії (кінець 1918–1920 рр.) / А. В. Іванець. – Сімферополь: Доля, 2013. – 176 с.

2. Іванець А. Перший Курултай: від кримськотатарських установчих зборів до національного парламенту (1917-1918 рр.). – К.: ТОВ «Видавництво «Кліо», 2018. – 160 с.

Основні наукові публікації:

1. Іванець А.В. До питання про вибори в Українські Установчі Збори у Таврійській губернії / Всеукраїнська наукова конференція “350-річчя відродження української державності : минуле і сучасне” (2 жовтня 1998 року). Доповіді і повідомлення // Вісник Університету внутрішніх справ. -Додаток до № 3–4. – С.89–91.

2 Іванець А.В. До питання про громадсько-політичну активність українців Криму під час денікінської окупації (др.пол. 1919 р.) // Культура народів Причорномор'я. – 1999. – № 8. – С. 186–188.

3. Іванець А.В. До питання про перебування військових делегацій УНР у врангелівському Криму (травень-вересень 1920 р.) // Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (Warszawa, Polska). – № 10. – Volume 3. – А. 47–53.

4. Іванець А. Кримський вектор політики Павла Скоропадського : новий підхід чи наслідування Центральної Ради? // Студії з архівної справи та документознавства. – 1999. – Т. 5. – К. – С.88–91.

5. Іванець А.В. Кримський вектор політики Української Центральної Ради // Культура народів Причорномор'я. – 1998. - № 3. – С.143–152.

6. Іванець А.В. Українізація сухопутних військових частин у Криму (1917 р.) // Український історичний журнал. – 2001. – № 1. – С. 53–61.
7. Іванець А. Кримський період в житті громадського і культурного діяча, консула УНР Павла Горянського // Историческое наследие Крыма. – 2009. – № 24. – С. 73–77.
8. Іванець А.В., доповідь аспіранта НДІУ. Партнерство українців та кримських татар у 1917 році // Українознавство. – 2008. – № 4. – С. 80–84.
9. Іванець А.В. До питання про українське підпілля в армії Врангеля (весна–осінь 1920 р.) // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя: Просвіта, 2008. – Вип. XXIV: Соціальні та національні чинники революцій і реформ в Україні: проблеми взаємовпливів. – С. 182–185.
10. Іванець А. Партнерство українців та кримських татар у 1917 році // Українознавство. – 2008. – № 4. – С. 80–85.
11. Іванець А. Участь у вересні 1917 року кримськотатарської делегації у київському З'їзді народів-федералістів та його вплив на розгортання кримськотатарського національного руху // Український часопис міжнародного права. – 2017. – № 4. – С. 76–91.
12. Іванець А. Невдала спроба творення «уряду України» під патронатом білих // Українознавство. – 2010. – № 3. – С. 91–100.
13. Іванець А.В. До питання про діяльність паризького Українського національного комітету (1919–1921 рр.) // Український історичний журнал. – 2010. – № 5. – С. 117–135.

14. Іванець А. До питання про діяльність у Криму в першій третині ХХ століття українського громадсько-політичного діяча Петра Близнюка // Українознавство. – 2011. – № 4. – С. 241–247.

Губський Сергій Іванович – науковий співробітник відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства.

Коло наукових інтересів

Досвід та історичні уроки доби революційних перетворень в Україні у 1917–1921 рр., вивчення особливостей формування, життєдіяльності української армії, її ролі в становленні за захисті УНР; значення досвіду та уроків розбудови армії того часу, її військової стратегії й тактики, особливостей внутрішнього життя для розбудови Збройних сил України.

Наукові праці:

Автор понад 60 наукових та науково-популярних публікацій, статей до довідників, 1 розділу навчального посібника (у співавторстві), розділу науково-бібліографічного довідника.

1. Національно-освітня і культурна робота в армії УНР у джерелах і документах 1918–1920 рр. // Україна, українці, українознавство у ХХ ст. в джерелах і документах: Зб. наук. праць. У 2-х част. – К.: НВЦ «Наша культура і наука», 1999. – Ч. 1. – С. 111–121.
2. Проблема розбудови національних Збройних Сил // НАН України, Ін-т історії України та ін. – К.: Рідний край, 1999. – Вип. 5. – С. 61–73.
3. Українознавство в навчально-виховному процесі Збройних Сил України: традиції й сучасність // Зб. наук. праць НДІУ. – Т. II. – К., 2003. – С. 437–447.

4. Українські військові формування в XIX ст., їх роль у збереженні національної військової традиції: до історіографії проблеми // Зб. наук. праць НДІУ. – К.: Міленіум, 2004. – Т. III. – С. 432–439.
5. Культура і бойове мистецтво українського війська (1914–1918 рр.) в працях сучасників // Зб. наук. праць НДІУ. – К.: Фоліант, 2005. – Т. VII. – С. 425–438.
6. Боротьба Армії УНР за незалежність України (кінець 1918–1919 рр.) в українській історіографії 20-х-90-х рр. XX ст. // Зб. наук. праць НДІУ. – К.: Фоліант, 2006. – Т. XI. – С.405-421.
7. Досвід та уроки військово-освітнього та виховного реформування армії Української Держави (1918) для Збройних Сил України // Українознавець. – Львів, 2007. – Вип. III. – С. 6–11.
8. Становлення національно-військової освіти в Армії УНР періоду Центральної Ради та Директорії (1917–1919 рр.): досвід та уроки // Зб. наук. праць НДІУ. – К.: Рада, 2007. – Т. XVIII. – С. 112–122.
9. Участь етнічноукраїнських військових частин армії УНР у боротьбі за українську державу // Українознавець. – 2008. – Вип. VII. – С. 6–12.
10. Особливості та наслідки Української національної революції 1917–1920 рр.: огляд праць англомовної історіографії // Зб. наук. праць НДІУ. – К., 2009. – Т. XXVI. – С. 278–299.
11. Варшавський договір між УНР і Польщею 1920 р.: причини, наслідки, судження // Мазырщина: людзі, падзеї, час. Материали Республіканскай наукова-практычнай канферэнцыі. Мазыр, 25–26 мая 2012 года. – Мазыр, 2012. – С. 75–82.

12. Українознавство в контексті культурно-національного відродження (1900-1916) // Історія українознавства : навч. посібник / за ред. П.П.Кононенка. – К., 2011. – С. 173-221. (у співавторстві).

13. Проблеми взаємовідносин українських незалежних державних утворень (1917–1920 рр.) з Білоруською Народною Республікою (БНР) у сучасній українській історіографії // Беларусь і суседзі: шляхи фарміровання дзяржаунасці, міжнацыянальныя і міждзяржауныя адносіны: Зборнік навуковых артыкулау: Матэрыялы IV Міжнароднай навукавай канфэрэнцыі, г. Гомель, 12–13 красавіка 2012 года. – Гомель, 2012. – Вып. 1. – С. 142–148.

14. Роль авіаційних частин Гетьманату та Армії УНР (1918–1920 рр.) в боротьбі за державність: до історіографії питання // Українознавство. – 2012. – № 4. – С. 55–61.

15. Антигетьманське повстання в листопаді 1918 р., відродження другої УНР та їх значення для сьогодення // Романовские чтения-9. Сб. ст. Междунар. науч. конф. 29 ноября 2012, г. Могилев / МО Республики Беларусь, УО Могилевский гос.ун-т им. А.А.Кулешова. – Могилев: МГУ им. А.А.Кулешова, 2013. – С. 4–7.

У відділі також працювали:

Ярошинський Олег Богданович – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства.

Коло наукових інтересів

Регіональні, історіографічні та джерелознавчі аспекти подій Української національної революції середини XVII ст.; дослідження історії розвитку українознавства як науки і навчальної дисципліни.

Наукові праці:

Автор 1 колективної, 1 індивідуальної монографії, понад 60 наукових публікацій.

1. Волинь у роки Української національної революції середини XVII ст. – К.: Вид. дім «Стилос», 2005. – 460 с.
2. Велика ілюстрована енциклопедія України. – К.: Махаон-Україна, 2008. – 504 с.: іл. (у співавторстві).
3. Великий довідник школяра з тестовими завданнями. – К.: Махаон-Україна, 2008. – 704 с. (у співавторстві).
4. Світочі українознавства. – К., 2008. – 146 с. (у співавторстві).
5. Українознавство в умовах розбудови незалежної України: бібліографія (1989 – 2012 рр.). – К.: ННДІУВІ, 2013. – 224 с.

Склярова Олена Михайлівна – молодший науковий співробітник відділу історичних студій Науково-дослідного інституту українознавства.

Коло наукових інтересів

Розвиток українознавства у другій половині ХІХ- поч. ХХ ст., джерелознавчі проблеми науки.

Наукові праці:

Автор 12 наукових публікацій, розділу навчального посібника (у співавторстві) та розділу бібліографічного довідника.

1. Українські вчені у державному будівництві 1917-1920 рр.// Історія освіти, науки і культури в етапах, напрямках, школах, іменах: Матеріали УІІ наук. конф. молодих вчених, Київ, 20-21 травня 1996р. – К.: Т-во «Міжнародна освіта», 1997.- С.45-47.

2. Губернські вчені архівні комісії в Україні. Кінець ХІХ-поч. ХХ ст. українознавчий аспект діяльності // Україна, українці, українознавство у ХХ ст. в джерелах та документах: Зб. наук. праць. У 2-х част. – К.:НВЦ «Наша культура і наука», 1999. – Ч.1. – С.87-93.

3. Видання археографічних та губернських вчених архівних комісій як джерельна база вивчення українознавства// Зб. наук. праць НДІУ. – К., 2003. – Т.ІІ.- С.402-411.

4. Українські науковці у пробудженні громадянської самосвідомості українців // Зб. наук. праць НДІУ. – 2004. – Т.ІІІ. – С.279-284.

5. Українознавча спадщина археографічних комісій // Українознавство. – 2004. - № 3-4. – С. 132-137.

6. Внесок наукових часописів ІІ пол. ХІХ- поч. ХХ ст. у пробудження національної свідомості українського народу (на прикладі часопису «Київська старовина за 1995 р.) // Зб. наук. праць НДІУ. – К., 2005. – Т.УІІ. – С.227-232.

7. Мовне законодавство в Україні та європейських державах колишнього СРСР (порівняльний аспект) // Зб. наук. праць НДІУ. К., 2006. – Т.ХІ. – С.222-231.

8. Формування українознавства як системи наукових знань у другій половині ХІХ ст. // Історія українознавства: Навч. Посіб./ П.П.Кононенко та ін. – К.: Академвидав, 2011. – С.111-163. (у співавторстві).
